

Teckenspråkig tävlare i Squid Game: The Challenge

24 november 2023

Foto: Adobe stock

Squid Game är en sydkoreansk TV-serie skapad för Netflix av Hwang Dong-hyuk. Serien kretsar kring en hemlig tävling där 456 deltagare, alla i djup ekonomisk nöd, riskerar sina liv för att spela en serie dödliga barnlekar i hopp om att vinna en prissumma på 45,6 miljarder Sydkoreanska Won.

Squid Game släpptes globalt den 17 september 2021 och blev internationellt uppmärksammat samt blev kritikerrosad. Det blev Netflix mest sedda serie och det mest sedda programmet i 94 länder. Eftersom den första säsongen blev en riktigt succé bestämde man sig för att producera andra säsong.

Många fans fantiserade om att de var med i tävlingen och funderade på hur de skulle kunna vinna det stora priset. Detta har lett till att Storbritannien har skapat ett tävlingsprogram som heter Squid Game: The Challenge. De första fem avsnitten släpptes internationellt den 22 november i år. Totalt är det 456 tävlande som deltar i Squid Game: The Challenge i hopp att vinna den stora prispotten på 4,56 miljoner amerikanska dollar. Serien innehåller tio avsnitt och i varje avsnitt har de olika tävlingar som är mer eller mindre lik Squid Games tävlingar. Den enda skillnaden är att tävlarna som åker ut inte dör utan blir eliminerade.

I serien syns Teckenspråk tack vare spelare nr 393, Jackie Gonzales. Hon har en hörselnedsättning och använder både teckenspråk och tal i programmet. Jackie föredrar att vara ensam än att jobba i grupp på grund av hennes hörselskada. När hon umgås med hörande krävs det mer energi för att lyssna och läsa på läpparna. Jackie gör allt för att vara kvar i tävlingen så länge som möjligt och tänker inte lura för sina medtävlare.

Hur det går för henne i tävlingen kan ni se i programmet. De fem sista avsnitten kommer ut på onsdag den 29 november.

Kenny Åkesson

Nytt mobilspel lanserat av döva

24 november 2023

Foto: Privat

Efter ett år med beslutsamhet, kreativitet och många sena nätter kunde Mijo Games, en döv spelstudio, lansera ett mobilspel på Google Play och App Store. Teamet bakom Mijo Games är spelutvecklaren Jonatan Saari och speldesignern Mikael Öhlund. Teckenrapport har fått en intervjustund med teamet.

Spelet heter Super Penguin World och spelet går ut på att samla mynt, möta fiender och gå igenom olika nivåer. Jonatan berättar att anledningen till att de skapade ett mobilspel i stället för ett dataspel var för att det är fler som har mobil än dator idag, vilket leder till ökade chanser att nå en större målgrupp.

Det tog ungefär två till tre månader för att skapa grunden i spelet och sen 9-10 månader till för att göra färdigt spelet. Jonatan och Mikael har jobbat med spelet på distans och allt material har de lagt i en molntjänst så att de kunnat ta del av varandras arbete.

Utmaningen med att göra spelet var att täcka Apples spelkriterier på att ha med ljud i spelet, med tanke på att båda är döva, berättar Jonatan. Mikael berättar att de har valt att göra spelet med lågt dataminne för att göra spelet snabbare. Jonatan och Mikael har planer på att göra fler mobilspel framöver.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Dövas sociala utmaningar beror inte på hjärnans funktion

24 november 2023

Foto: Adobe stock

Dövhetens påverkan på social interaktion har länge varit ett område för forskning. De senaste rönen pekar på att de sociala utmaningar som döva personer möter, inte nödvändigtvis är en konsekvens av deras hjärnors funktion utan snarare av miljön de befinner sig i.

Ny forskning tyder på att sociala utmaningar som döva individer kan uppleva troligen inte beror på hjärnförändringar utan snarare på icke-stödjande miljöer. Genom att studera hjärnaktivitet hos döva och hörande personer när de utför sociala uppgifter, har forskningen nu konstaterat att båda grupperna använder liknande hjärnregioner.

Resultaten, som publicerats i den vetenskapliga tidskriften Human Brain Mapping, antyder på att dövhet inte påverkar mekanismerna och hjärnkretsarna som stöder sociala färdigheter. Resultaten visar också att döva individer har en förstärkt aktivitet i områden kopplade till visuell bearbetning, såsom tolkning av teckenspråk och läsning av läpprörelser. Detta betonar att trots att hörselnedsättningen påverkar social interaktion, är det inte hjärnförändringar som främst orsakar dessa utmaningar.

Forskningen visar att främjandet av teckenspråkslärande hos hörande och tillhandahållandet av tydliga visuella signaler i sociala sammanhang skulle kunna underlätta den sociala inkluderingen av döva personer. Forskning indikerar alltså att det är miljön och inte nödvändigtvis de interna neurologiska förändringarna som ligger till grund för de sociala svårigheter döva individer kan möta.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Äntligen Dövas Kulturarvscentrum i Sverige

24 november 2023

Foto: SDR, Västanviks folkhögskola, PAB

Sveriges Dövas Riksförbund, SDR har skickat ut ett pressmeddelande där de berättade om att Allmänna Arvsfonden har beviljat 10,7 miljoner kr för deras projekt "Dövas Kulturarvscentrum". Det treåriga projektet är ett samarbete mellan SDR, Västanviks folkhögskola och föreningen Pär Aron Borgs vänner, PAB. Vi på Teckenrapport har intervjuat Johanna Mesch (ordförande för PAB), Maria Rudin (biträdande rektor på Västanvik folkhögskola) och Therese Rollvén (SDR:s projektkoordinator).

Johanna berättar att det har funnits några dövmuseer runt i Sverige förut på till exempelvis Manilla-, Östervångs-och Vänerskolan men också hos några dövföreningar. Dock kunde ingen av dessa bli permanenta museum. PAB bildades för drygt 10 år sen och har som mål att bilda ett dövmuseum. Dock är föreningen för liten för att kunna driva ett så stort projekt varför både Västanviks folkhögskola och SDR anslöt. Tidigare har projektansökan fått avslag men efter några dialoger hit och dit med Allmänna Arvsfonden kunde projektet tillslut godkännas.

SDR har tidigare gjort en förstudie där de kontaktat dövföreningar runt om Sverige och har även gjort besök hos både Norge och Finland, som har varsitt dövmuseum. Resultatet visar att många dövföreningar har många saker och bilder som inte kunnat arkiveras utan förvaras utspritt hos medlemmar eller i föreningslokaler. Alla som svarat i förstudien säger samma sak att deras dröm är att bilda ett dövmuseum. Förstudiens resultat pekar på hur viktigt det är att samla ihop allt till en och samma plats - både fysiskt och digitalt.

Anledningen till att det heter Kulturarvscentrum och inte Dövmuseum är för att det inte enbart är museum utan även information, studier och forskning. Det ger större möjlighet att göra flera olika aktiviteter under begreppet Kulturarvscentrum.

Projektets tid är tre år men alla inblandade har som mål att Dövas Kulturarvscentrum blir permanent. Under projektets tid ska centret etableras, dövas kulturarv räddas och bevaras samt kunskap om dövas historia spridas. Parallellt görs ett intressepolitiskt arbete för att se till att staten tar sitt ansvar att

lösa finansiering av centret.

SDR, PAB och Västanviks folkhögskola har huvudansvar för projektet men de har även samarbetspartner som till exempel Arkivcentrum i Örebro, Örebro Läns museum, Dalarnas och Vänersborgs museum. Dessa kan bidra med deras expertis kring museum och kulturarv. Projektet har även en referensgrupp där intresseorganisationer ingår.

Det första steget i projektet är redan inlett. De huvudansvariga har haft sina möten och gjort en tidsplan. Nu pågår det en rekryteringsprocess för fem nya tjänster till projektet; projektledare, projektmedarbetare, ansvarig för museet, kommunikatör och arkiverare.

Har man som privatperson bilder eller saker som är värda att bevaras och visas för allmänheten kan man ta kontakt med projektgruppen och se om och hur dessa kan överlämnas.

Var Dövas Kulturarvscentrum ska finnas fysiskt är inte helt klart. Västanviks folkhögskola har idag en "PAB-hall" som fungerar som dövutställning. Det diskuteras om denna hall ska expanderas eller om utställningen ska flyttas till en annan plats på folkhögskolan. Drömmen som alla har är att bygga en ny byggnad som får namnet Dövas Kulturarvscentrum.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Namibia på väg att erkänna teckenspråk

24 november 2023

Foto: Adobe stock

I Namibias parlament växer stödet för att officiellt erkänna teckenspråk som landets andra officiella språk. Ledamöterna driver på för att skydda

språkrättigheterna för hörselskadade i hela samhället. Det var vice minister för funktionshindersfrågor, Alexia Manombe-Ncube, som för nästan två månader sedan lade fram motionen om att det namibiska teckenspråket ska bli landets andra officiella språk. Alexia strävar efter att skydda språkrättigheterna för döva och inkludera dem fullt ut i samhället. Om teckenspråket erkänns kommer det enligt Alexia att bli ett betydelsefullt steg mot jämlikhet och inkludering för döva i Namibia.

Jenelly Matundu, vice minister för internationella relationer och samarbete, har engagerat sig starkt och lyft fram teckenspråkets betydelse för att främja kommunikation och inkludering. Hon poängterade att genom att erkänna teckenspråket skulle inkludering främjas, samtidigt som de hörselskadades rättigheter tillgodoses. Jenelly underströk vikten av att respektera och erkänna teckenspråkets roll i alla livets aspekter för att förverkliga dessa rättigheter. Teckenspråket öppnar en kommunikationslinje mellan alla grupper, oavsett hörselgrad. Dess visuella natur erbjuder fördelar för både social interaktion och inläring av nya ord.

Förslaget innefattar även krav på teckenspråkstolkning under parlamentsdebatter, i linje med Namibias konstitution och internationella förpliktelser för personer med funktionsnedsättningar. Paul Nanyeni från Namibias dövförbund stöder också förslaget och påpekar att frånvaron av teckenspråkstolkare leder till sämre deltagande och det påverkar dövas rättigheter att delta i lagbeslut.

Under de här två månaderna har parlamentet visat ett litet stöd kring motionen men än är det inte beslutat.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Japanska prinsessan Kako hälsar elever på teckenspråk

24 november 2023

Foto: Kounosu

Japan och Peru har haft diplomatiska förbindelser i 150 år, vilket firades vid ett statsbesök av Japans prinsessa Kako. Prinsessan Kako besökte i november en dövskola i Perus huvudstad Lima och fick stor uppmärksamhet för hennes kunskaper i teckenspråk.

Prinsessan, som arbetar deltid på det japanska dövförbundet, började studera teckenspråk för åtta år sedan. En och en halv månad inför statsbesöket lärde sig Prinsessan några tecken på Perus spanska teckenspråk för att kunna kommunicera med barnen på dövskolan. Vid besöket på Ludwig Van Beethovens dövskola kunde hon teckna "Jag är glad att få möjlighet att komma hit och få träffa er" till barnen på deras eget lands teckenspråk.

Prinsessan har tidigare hållit tal med både röst och tecken, men vid ett tal inför en teckenspråkstävling för gymnasieelever använde hon enbart teckenspråk. Enligt Tetsuya Izaki, som jobbar vid Japans Theater of the Deaf, har prinsessan Kakos teckenspråkskunskaper blivit allt bättre. Tetsuya berättar att prinsessan Kako har blivit kreativ i sina teckenspråksuttryck.

Statsbesöket i Peru belyser prinsessans engagemang för att främja förståelsen och omsorgen för hörselskadade, menar Tetsuya.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Årets Vaxpropp 2023 gick till Region Västmanland

24 november 2023

Foto: UH

Unga Hörselskadade, UH, brukar årligen dela ut priset "Årets Vaxpropp". Priset går till en person, organisation, myndighet eller företag som på något sätt har visat brist på lyhördhet gentemot hörselskadade ungdomars behov och intressen.

I helgen, den 17-19 november hade UH sitt årsmöte. Förutom att gå igenom dagordningen och val av ny styrelse har UH även gett ut några utmärkelser till personer som har gjort något särskilt inom UH eller hörselområdet. Utöver det delades också årets Vaxpropp ut till någon som inte lyssnar på unga hörselskadade.

Årets Vaxpropp gick till Region Västmanland på grund av de har ökat utprovningssavgiften för hörapparater till 2 200 kr. Därmed har Region Västmanland den dyraste utprovningssavgiften i landet.

Nomineringen här nedan är ett citat från UH:

Att födas som hörselskadad eller bli hörselskadad under livets gång är inget man kan styra över eller rå för. För att kunna delta i det hörande samhället och kommunicera med hörande är hörhjälpmedel ett viktigt redskap för personer med hörselskador. Det ger oss en möjlighet att delta i samhället på sina villkor. Trots detta ser vi gång på gång att ekonomin blir ett hinder för personer med hörselskador. Inte minst när regioner höjer utprovningssavgiften per hörapparat. Det är oacceptabelt att ekonomi ska stå i vägen för att få vara en del av samhället. Det är orimligt att vår gemensamma strävan mot en värld utan hinder för personer med funktionsnedsättning ska falla på att region Västmanland höjer sin utprovningssavgift till 2 200 kronor per hörapparat, Sveriges dyraste utprovningssavgift.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Hyreshus med 92 lägenheter för döva invigt i New Mexico

24 november 2023

Foto: Adobe stock

I ett bostadsområde i Albuquerque invigdes nyligen ett boendekomplex för döva med 92 lägenheter. Boendet heter PAH! Hiland Plaza och en av de första att flytta in var 56-åriga döve Braxton Thomsen. Han flyttade från Rochester, New York till Albuquerque 2022 och har nu en tvårumslägenhet.

Boendet är ett fyra våningar högt hyreshus och redan vid invigningstillfället hade över hälften av lägenheterna redan fått sina första hyresgäster. Braxton berättar till den lokala tidningen Albuquerque Journal att lägenheterna är anpassade på flera sätt, bland annat finns det varseblivning i form av blinkande lampor för dörrklocka och brandvarnare. Han säger att han flyttade dit för att ta hand om sig själv och att det enda han kan klaga på är att det inte finns någon närbutik i området.

PAH! Hiland Plaza är utformat speciellt för just döva, hörselskadade och dövblinda. Kontoren och evenemanglokalerna på första våningen bemannas av personal som talar flytande amerikanskt teckenspråk, ASL. Lägenheterna är dock tillgängliga till alla som har en inkomst mellan 30-80% av medianinkomsten Albuquerque-området, men förtur ges till de som är döva, hörselskadade eller dövblinda.

PAH! Hiland Plaza är resultatet av ett partnerskap mellan Deaf Culture Center of New Mexico, DCCNM, och Greater Albuquerque Housing Partnership, GAHP. DCCNM har arbetat i över 15 år för att skapa denna möjlighet där döva, hörselskadade och dövblinda kan leva tillsammans och få tillgång till bekvämligheter som ofta tas för givna. GAHP är en ideell organisation som tillhandahåller bostäder i Albuquerque. Laurie Frappier, kommunikationschef för GAHP, beskriver samarbetet som "ömsesidigt fördelaktigt" och nämner att GAHP därigenom hjälper DCCNM att förverkliga sin långvariga dröm.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

SDUF:s handbojor 2023 gick till Örebro kommun

24 november 2023

Foto: SDUF

Utmärkelsen Handbojor som Sveriges Dövas Ungdomsförbund, SDUF, har är för att uppmärksamma en verksamhet, organisation eller myndighet som inte gör något tillgängligt för döva eller inte låter döva ungdomar få ta del av samhället på samma villkor som andra. Handbojorna delas ut vartannat år och juryn består av SDUF:s styrelse.

SDUF har haft sin förbundsstämma i Mellbystrand den 17-19 november. En punkt vid stämman var att klargöra vem som får utmärkelsen SDUF:s handbojor 2023. Styrelsen avslöjade då att utmärkelsen går till Örebro kommun.

Motiveringen är att Örebro kommun tidigare utmärktes som "Europas teckenspråkiga huvudstad" men har misslyckats med att främja teckenspråket och stödja dess användare. Örebro kommun behöver ha ett större engagemang för att främja teckenspråkiga och öka förståelsen för dövkompetens inom offentliga sektorer för att återupprätta sin titel.

SDUF menar att Örebro kommun har tagit några beslut som har lett till exkludering och brist på möjligheter för teckenspråkiga barn och ungdomar i Örebro. I motiveringen tas olika exempel upp som till exempelvis att Kattungen (en teckenspråkig förskola) fick flyttas och integreras med en hörande förskola, eller att Fritte (en teckenspråkig fritidsgård) fick lägre ekonomiskt stöd än andra fritidsgårdar i Örebro. Andra exempel som togs upp var att det är svårt att få tolk och att kommunen har tendens att kräva kunskaper i att kommunicera på svenska i tal i sina jobbbannonser. Denna nedprioritering av teckenspråket anser SDUF

strider mot Örebros påstådda position som teckenspråkig huvudstad i Europa.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Derussifiering av ukrainskt teckenspråk

24 november 2023

Foto: UTOG

The Kyiv Independent lade nyligen upp en video på TikTok där de besökte det Ukrainska dövförbundets, UTOG, kontor. UTOG arbetar med en så kallad "derussifiering" för att ta bort ryska tecken och influenser från det ukrainska teckenspråket.

Ordförande för UTOG, Iryna Chepchina, sa att det funnits diskussion bland döva på Facebook och Telegram angående vissa tecken, huruvida de är acceptabla eller ej på grund av dess ryska påverkan. UTOG skapade därför en lista över dessa tecken och bjöd in döva experter i ukrainskt teckenspråk till en arbetsgrupp. Arbetsgruppen bestod av 17 medlemmar.

Ett exempel på rysk påverkan på det ukrainska teckenspråket är tecknet för TACK, som tecknas likadant som det ryska tecknet för SPASIBO. I den nya ukrainska versionen valdes den internationella versionen av tecknet, THANK YOU.

Tidigare under kommunismen (Sovjetunionen), liknade det ukrainska och ryska teckenspråket varandra. Nu ser ukrainarna på teckenspråket ur en annan synvinkel. Iryna menade att UTOG vill att det ukrainska teckenspråket ska vara mer i linje med det ukrainska språket.

Till exempel använder ukrainarna ett tecken för VEM (KTO) som är baserat på det ryska ordet för samma ord. Ukrainarna skriver ordet som "xto" och inte som "kto". Därför ändrade arbetsgruppen tecknet till XTO så att den matchar det skrivna

ukrainska språket. Ryska och ukrainska är olika språk, betonar Iryna. Till exempel så finns det skillnader mellan ryska och ukrainska för de 12 månadernas namn. Under rådande krigstid vill UTOG göra teckenspråket helt ukrainskt.

Iryna berättar att WFD har gett ekonomiskt stöd till UTOG. År 2022 bidrog stödet till att UTOG kunde tillhandahålla tolkar och förespråkare. Iryna är tacksam mot WFD och mot Kanada som också gett stöd via sin organisation av ukrainsk-kanadensare.

Skrivet av Jos de Winde, Dnieuws

Översatt av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com